

[Rosing.]

rimeligere for de grønlandske tjenestemænd; de har længe håbet på at få en lønmæssigt bedre placering, men får ikke nogen af de portioner, som deres kolleger får.

Jeg vil til slut berøre et enkelt spørgsmål, som efter min mening i det hele taget bør overvejes i betragtning af den aktuelle arbejdskraftsituation i skole- og oplysningsarbejdet i Grønland. Som bekendt fører vi for tiden en politik, som går ud på, at Grønlands befolkning i fiskeridistrikterne samles på færre steder, men det varer længe, før denne målsætning bliver en realitet.

I dag bor ca. 40 pct. af befolkningen ude på småsteder, udsteder og bopladser. Man må regne med, at mange af disse små bebyggelser består længe, simpelt hen fordi løsningen af boligproblemet først må gennemføres, inden befolkningerne flytter til byerne. Tillige må man regne med, at en del af disse udsteder består.

Imidlertid er det nu en kendsgerning, at det er vanskeligt at få velkvalificerede grønlandske lærere placeret på sådanne steder, fordi livet dér indebærer for mange store afsavn og besværligheder for dem, der er opvokset og vant til at leve i de større bebyggelser, hvor bymæssige goder er til stede. Skole- og kulturelt arbejde på sådanne småsteder bliver praktisk talt udelukkende varetaget af ringere uddannede kateketer. Dette forhold betyder, at børnene og befolkningen på udsteder og bopladser er meget dårligere stillet end børnene og befolkningen i byerne med hensyn til skoleundervisning og aktivt kulturelt arbejde. Hvis denne store procent af befolkningen bedst skal hjælpes på disse meget vigtige arbejdsområder, må sådanne lærerstillinger være lønmæssigt tiltrækkende for velkvalificerede og tosprogede lærere. Med andre ord: vi må kunne tilbyde den nødvendige arbejdskraft et tilstrækkeligt stort afsavnstillæg, så den kan søge sådanne stillinger.

Jeg går ud fra, at den højtærede Grønlandsminister eventuelt heroverfor vil fremføre, at man i øjeblikket har ca. 14 danske lærere på udstederne, og at man stadig agter at udbygge skolehjemmene i byerne, så at 12-årige udstedsbørn kan gå i skole i byerne. Hertil vil jeg sige, at veluddannede

danske lærere på sådanne steder kun kan bruge en del af deres gode uddannelse i skolen og er ude af stand til at gøre en indsats i kulturelt arbejde på stedet, for det første fordi de ikke kan beherske det grønlandske sprog, og for det andet fordi de ringere uddannede kateketer ikke kan fungere som tolke for dem.

Med den nuværende udbygning af skolehjemmene i byerne — de er i visse byer ikke særlig tiltrækkende og heller ikke betryggende for børnenes forældre — kan man i overskuelig tid ikke forvente nogen særlig nytte af dem. I øvrigt har udstedsbefolkningen ligesom øernes befolkning krævet intensiveret skolegang og oplysningsarbejde på stedet, og dette kan kun gennemføres ved, at vi tilbyder grønlandske lærere, der har en god uddannelse, et tilstrækkeligt løntillæg.

Med disse bemærkninger vil min kollega og jeg anbefale normeringslovforslaget for Grønland til velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for Grønland (Carl P. Jensen): Jeg skal ikke foregribe de forhandlinger, der til sin tid skal ske vedrørende en række af de problemer, det ærede medlem hr. Rosing omtalte i forbindelse med skolespørgsmålet, men vil i al almindelighed sige, at de ønsker, som det ærede medlem hr. Rosing i øvrigt fremsatte vedrørende normeringslovforslaget om yderligere oprykninger, ikke adskiller sig fra andre ønsker, som vi møder og vel altid har mødt også her i landet, når det drejer sig om et normeringslovforslag. Dette lovforslag er resultatet af de forhandlinger, der har fundet sted med lønningsrådet, og vi er fortsat opmærksom på, at der er problemer af den art, men vi har da også fået taget et bette nøk i denne omgang. Vi er altså helt opmærksom på problemerne, men de skal jo ses i en større sammenhæng, og jeg kan kun sige, at vi i denne omgang ikke har kunnet nå længere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.